

Generálne zhromaždenie ÚSKI 28. mája 1995 v Bratislave

Správa predsedu ÚSKI o činnosti ÚSKI v rokoch 1990-1995

1. Úvod

Drahé sestry a milí bratia v Kristovi, vzhľadom k tomu, že sme Vás o činnosti nášho ÚSKI sústavne informovali, dovoľm si predniesť svoju správu čo najstručnejšie.

Najprv niekoľko poznámok k poradiu generálnych zhromaždení. Dnešné generálne zhromaždenie ústredia slovenskej kresťanskej inteligencie je druhé. Prvé, čiže zakladajúce bolo 30. júna 1990 v Bratislave.

Ak však uvážime skutočnosť, že naše dnešné ÚSKI je z hľadiska členstva v Pax Romana od roku 1921 právnym pokračovaním Ústredia slovenských katolíckych študentov - ÚSKŠ (1921-1962), ako aj Ústredia slovenských katolíckych intelektuálov, ktoré pôsobilo v exile (1962-1990) a malo deväť generálnych zhromaždení, potom naše "prvé" generálne zhromaždenie bolo v skutočnosti desiate a dnešné je jedenáste. V tomto zmysle bolo naše "prvé", čiže "zakladajúce" generálne zhromaždenie prvým generálnym zhromaždením organizácie, ktorá bola na slobodnom Slovensku obnovená s pozmeneným názvom. Bližšie údaje o dejinách ÚSKI a jeho generálnych zhromaždeniach nájdete v RAN-e č. 2/91. Od roku 1964 do roku 1990 bolo ÚSKI exilovým inštitucionálnym členom svetového hnutia Pax Romana. Od roku 1990 je terajšie ÚSKI riadnym národným členom tohto svetového hnutia.

1.1. Uznesenia zakladajúceho generálneho zhromaždenia a ich plnenie

Zakladajúce generálne zhromaždenie ÚSKI prijalo 30. júna 1990 týchto 13 uznesení:

1. Hlavný výbor ÚSKI zaistí miestnosti pre trvalý sekretariát ÚSKI v Bratislave. Splnili sme iba čiastočne. V najbližšej budúcnosti sa nám črtajú vhodné priestory.
2. Predsedníctvo ÚSKI oznámi svetovému i európskemu vedeniu Pax Romana pretvorenie "exilového" ÚSKI na "celonárodné" ÚSKI a vykoná všetky k tomu potrebné administratívne opatrenia. Splnené.
3. Na 6. európskej konferencii Pax Romana 27.9.-1.10.1990 vo Fribourgu vo Švajčiarsku bude novozałożené ÚSKI aktívne zastúpené. Splnené.
4. Predsedníctvo ÚSKI požiada európskych členov Pax Romana o materiálnu pomoc pre štart ÚSKI na Slovensku. Žiadali sme, ale sine nedostali.
5. Hlavný výbor ÚSKI nadviaže úzku spoluprácu s Konferenciou biskupov Slovenska. Splnené.
6. Hlavný výbor ÚSKI nadviaže kontakty s kresťanskými cirkvami na Slovensku. Nadviazali sme kontakt s p. biskupom Uhorskaiom, no nenašli sme primeranú odozvu.
7. Hlavný výbor ÚSKI podnikne potrebné kroky pre založenie trvalého strediska pre formovanie angažovaných kresťanov "Kresťanské centrum". Zatiaľ sa nám to nepodarilo splniť.
8. Hlavný výbor ÚSKI každoročne zorganizuje celoslovenské sympóziu na aktuálnu tému pre širšie publikum. Splnené.
9. Hlavný výbor ÚSKI pripraví raz do roka celoslovenské duchovno-pracovné stretnutie pre členov ÚSKI. Splnené.
10. Hlavný výbor ÚSKI podnikne kroky k obnoveniu samostatnej študentskej sekcie ÚSKŠ. Splnili sme čiastočne, naše úsilie pokračuje.
11. Hlavný výbor ÚSKI vypracuje štatút o udeľovaní putovných cien ÚSKI (Cyrilometodskej medaily). Splnené.

12. Hlavný výbor ÚSKI sa v najbližšom čase postará o vydávanie vlastného periodika (mesačníka alebo štvrťročníka). Splnili sme čiastočne.

13. Ustanovujúce zhromaždenie ÚSKI určilo ročné členské príspevky vo výške 100 Kčs, pre študentov a dôchodcov vo výške 50 Kčs. Splnené.

1.2. Založenie regionálnych organizácií (pobočiek) ÚSKI, celoslovenských vedeckých sekcií a Združenia kresťanských organizácií (ZKO)

S plným uspokojením môžeme konštatovať, že počas terajšieho volebného obdobia sme založili 10 pobočiek ÚSKI (regionálnych organizácií) v tomto poradí: v Trnave (7. dec. 1990), v Bratislave (3. okt. 1991), v Košiciach (14. okt. 1991), v Prešove (29. mája 1992), v Žiline (2. júna 1992), v Banskej Bystrici (3. júna 1992), v Nitre (4. júna 1992), v Michalovciach (7. okt. 1992), v Martine (21. januára 1993), v Bardejove (20. nov. 1993). 20. februára 1991 sme založili v Bratislave tieto vedecké sekcie: filozofickú, historickú, ekonomickú, politologickú, literatúry a umenia. 10. septembra 1993 sme založili pedagogickú sekciu (sekciu stredoškolských učiteľov). Z iniciatívy predsedu ÚSKI vzniklo celoslovenské strešné koordinačné grémium pre laické kresťanské organizácie na Slovensku pod názvom Rada kresťanských organizácií (RKO). Plenárne zhromaždenie reprezentantov jednotlivých organizácií bolo 29. januára 1994 v Bratislave. Dnes združuje RKO 15 organizácií - medzi nimi aj naše ÚSKI. Ciele RKO sú: 1. koordinácia činnosti, 2. vzájomná informácia a informácia navonok, 3. vzájomná podpora, 4. spoločná stratégia v kristianizačnom úsilí, 5. reprezentácia navonok. Na plenárnom zhromaždení RKO 9. októbra 1994 sme RKO premenovali na Združenie kresťanských organizácií (ZKO).

1.3. Personálne zmeny vo vedení ÚSKI

Na zakladajúcom generálnom zhromaždení zvolení podpredsedovia doc. Vladimír Ďurikovič z Bratislavy a Ing. Pavol Hric z Košíc sa svojich funkcií vzdali. Na zasadnutí rozšíreného hlavného výboru ÚSKI 11. októbra 1991 v Bratislave sme zvolili za 1. podpredsedu doc. Ing. Milana Kovačku z Bratislavy a za 2. podpredsedu Dr. Stanislava Juhása z Košíc. Dňa 1. januára 1994 odišla hospodárka ÚSKI Dr. Križanová na dlhší pobyt do USA. Jej úlohy prevzal z poverenia predsedníctva ÚSKI Ing. D. Klinovský. Dňa 4. apríla 1994 požiadal Dr. Stanislav Juhás o uvoľnenie z funkcie 2. podpredsedu.

2. Chronologický prehľad činnosti

2.1. Akcie zorganizované hlavným výborom

1990

1. 27.-28. júla 1990 bol v Javorine vo Vysokých Tatrách / . politický seminár za účasti funkcionárov a členov ÚSKI, vedúcich náboženských a politických pracovníkov zo Slovenska, Nemecka a Švajčiarska. Hlavná téma bola Aktuálne otázky slovenskej politiky. Prednášali Dr. Ján Gunčaga, Mons. Rudolf Baláž, Dr. Ján Čarnogurský, prof. Dr. Vladimír Perichta, Alžbeta Ondrušová, Dr. Jozef Šramek.

Po tomto seminári vypracoval predseda ÚSKI v mene predsedníctva Stanovisko ÚSKI k aktuálnym politickým otázkam. V Stanovisku išlo o 4 body: 1. vzťah slovensko-český, 2. Slovenská republika v rokoch 1939-1945, 3. maďarská národnostná otázka, 4. potreba znalosti slovenských národných dejín. Stanovisko z 2. augusta 1990 na Slovensku nikdy neuverejnili (publikovali ho Slovenské hlasy z Ríma a Horizont).

2. 27. sept. - 1. okt. sa delegácia ÚSKI aktívne zúčastnila na VI. Európskej konferencii Pax Romana vo švajčiarskom Fribourgu. Predseda ÚSKI poukázal vo svojom príspevku na potrebu formovať "angažovaných kresťanov", a to na diecéznej, národnej i univerzálnej úrovni.

3. 30. októbra sa z iniciatívy ÚSKI uskutočnilo na Hviezdoslavovom námestí modlitbové zhromaždenie (zmierenie).
4. 10.-11. novembra bolo v Bratislave I. celoslovenské duchovno-pracovné stretnutie členov ÚSKI. Ústredná téma bola Povolanie a poslanie laikov v Cirkvi a vo svete.

1991

1. 15.-16. februára bolo ÚSKI aktívne zastúpené na medzinárodnom sympóziu Národný faktor v Európe - šanca alebo nebezpečenstvo? vo Viedni.
2. 16.-17. februára bolo ÚSKI zastúpené na národnej konferencii Pax Romana na tému Spoločné perspektívy VÝCHOD-ZAPAD vo Viedni.
3. 8.-10. marca sa viacerí členovia ÚSKI zúčastnili vo Viedni na duchovných cvičeniach, ktoré usporiadala viedenská arcidiecéza na tému "Christifideles laici".
4. 1.-6. apríla bolo ÚSKI zastúpené na kongrese maďarskej sesterskej organizácie v Pax Romana - KMÉM v Györe.
5. 11.-12. mája bolo v Nitre celoslovenské sympóziu na ústrednú tému Kresťan v politike. Prednášali v tomto poradí Ján Gunčaga, Ján Klepáč, Milan Kovačka, Peter Hric. Reportáže boli v tlači, rozhlase a televízii. Referáty a koreferáty vyšli v separátnom zborníku.
6. 7.-9. júna bolo ÚSKI aktívne zastúpené na medzinárodnej konferencii v Eisenstadte, ktorú zorganizovala rakúska sesterská organizácia Pax Romana - KAVO na tému Výstavba Cirkvi.
7. 17.-19. júla bol v Holandsku (Amsterdam, Tilburg, Nijmegen) letný kurz Kresťania a demokracia, ktorý z popudu predsedu ÚSKI a iniciatívy rektorov troch univerzít zorganizovali pre kresťanov z ČSFR, Maďarska a Poľska. Zo Slovenska bolo 6 účastníkov.
8. 29.-31. augusta bol medzinárodný kongres Cirkev v núdzi v Kônigsteine (SRN), na ktorom sa zúčastnila početná delegácia zo Slovenska (členovia a predseda ÚSKI, biskupi F. Tondra, R. Baláž, D. Tóth a seminaristi zo Spišskej Kapituly).
9. 7.-8. septembra zorganizovalo ÚSKI / medzinárodnú konferenciu Reevanjelizácia Európy v Nitre. Zastúpené boli sesterské organizácie v Pax Romana z Nemecka (KÁV), Rakúska (KAVÓ), Poľska (KIK), Maďarska (KMÉM), ako aj predstavitelia českej Kresťanskej akadémie. Reportáže boli uverejnené v tlači, rozhlase a v televízii. Referáty a koreferáty boli uverejnené v samostatnom zborníku.
10. 27.-29. septembra bolo vo Fulde (SRN) plenárne zhromaždenie predstaviteľov európskych národných členov Pax Romana, na ktorom bolo naše ÚSKI aktívne zastúpené.

1992

1. 20.-26. apríla sa zúčastnila delegácia ÚSKI na kongrese maďarského člena v Pax Romana - KMÉM v Miškolci.
2. 6.-7. júna bolo v Nitre II. celoslovenské sympóziu na tému Zodpovednosť kresťanov v súčasnej spoločnosti. Prednášali Ján Gunčaga, M. Galliková, L. Lencz.
3. 15.-21. júla bolo ÚSKI zastúpené na Zjazde nemeckých katolíkov v Karlsruhe. Predseda ÚSKI bol jedným z hlavných referentov.
4. 1 5.-26. júla bolo ÚSKI aktívne zastúpené na svetovom kongrese a generálnom zhromaždení Pax Romana v Bilbau (Španielsko). Predseda ÚSKI predniesol v mene všetkých účastníkov záverečné poďakovanie vedeniu tohto svetového hnutia.
5. 3.-4. októbra bolo v Nitre II. celoslovenské duchovno-pracovné stretnutie členov ÚSKI

a duchovenstva. Ústredná téma bola Spolupráca a spoluzodpovednosť Božieho ľudu. Prednášali Ján Ďurica a Ján Gunčaga. Počas tohto stretnutia prítomní prerokovali založenie vedeckej sekcie národných dejín a literatúry ÚSKI. Zvolili predsedu prípravného výboru - Dr. Ľubomíra Prikryla zo Žiliny a organizačného tajomníka Dr. Blažejka Beláka z Martina.

1993

1. 5. júna bol v Bratislave II. politický seminár na ústrednú tému: Zásady spravodlivosti, solidarity a subsidiarity v politike. Účastníci boli reprezentanti 8 politických strán a hnutí - KDĽ, HZDS, SDĽ, MKDH, Spolužitie, SDSS, DS, KDS, ako aj reprezentanti ÚSKI. Iniciatívy spoločných politických seminárov na základe kresťanského svetonázoru a ich vedenia sa ujal predseda ÚSKI. Prednesené príspevky sú uverejnené v samostatnom zborníku.

2. 12.-13. júna sa uskutočnilo v Nitre III. celoslovenské sympóziu s účasťou zahraničných hostí a prednášateľov na tému Kresťan v hospodárstve. Prednášali doc. Ing. Milan Kovačka, Dipl. Ing. F. Neugebauer, Ing. S. Hlucháň, Ing. I. Zelinka, Ing. M. Dzurinda. Texty referátov sú uverejnené v RANe č. 2/93.

3. 24.-25. septembra bolo v Dolnom Smokovci III. duchovno-pracovné stretnutie členov ÚSKI a duchovenstva. Ústredná téma bola Boží ľud a jeho dnešné úlohy. Prednášali Mons. František Tondra - predseda KBS a Dr. Ján Gunčaga. Na stretnutí sa zúčastnili z radov duchovenstva aj biskupi Mons. Rudolf Baláž a emeritný biskup Ján Feranec.

1994

1. 11. júna sa uskutočnil v Bratislave III. politický seminár na ústrednú tému Integrácia síl v politike. Účastníci seminára boli reprezentanti ÚSKI a týchto politických strán: DS, DÚ, HZDS, HzDS, KDĽ, MKDH, SDĽ, SZS a tiež zástupca prezidenta SR. Predseda ÚSKI rozviedol pohnútky, ktoré viedli k organizovaniu spoločných seminárov: 1. úsilie o integráciu rôznorodých síl v práci pre dobro všetkých občanov, 2. úsilie o harmonizáciu protichodných síl pri riešení spoločných problémov, 3. nestabilita politickej scény Slovenska.

Účastníci prijali aj návrh predsedu ÚSKI na ciele spoločných systematických seminárov:

- hľadať a formulovať jedno spoločné stanovisko k problémom celoštátneho významu,
- spájať podobné postoje jednotlivých strán k rozličným aktuálnym otázkam do väčšieho, homogénneho celku,
- formovať originálny, nekonvenčný postoj k poslaniu politiky,
- pestovať vlastnosti politikov z povolania,
- zaujímať stanoviská k aktuálnym témam.

2. 18.-19. júna bolo v Bratislave IV. celoslovenské sympóziu na ústrednú tému Kresťan v rodine. Prednášali Ján Letz, Jana Trnovcová, Ján Sojka a Ľudmila Matulová.

3. V období august-september sme z iniciatívy Dr. Jána Kováliko vypracovali, rozposlali a vyhodnotili anketu ÚSKJ 1994. Otázky sme zaradili do piatich skupín: členstvo, program, financie, mladá generácia a návrh kandidátky ústredných funkcionárov ÚSKJ. Odpovede sú základom plánu budúcej činnosti nášho združenia.

1995

1. 20. mája sa uskutočnil v Bratislave seminár pre mladú generáciu katolíckych intelektuálov na tému Mladí kresťania a súčasná spoločnosť. Cieľom seminára bolo: zistiť potreby mladých kresťanov, prezentovať ducha II. vatikánskeho koncilu, navrhnúť formy vzdelávania dospelých veriacich, vytvoriť spoločenstvo mladej kresťanskej inteligencie. Po prednáškovom bloku ťažisko

stretnutia bolo v pracovných skupinách.

2. 24.-26. mája sa delegáti ÚSKI aktívne zúčastnili v Prahe na kongrese "Európskej federácie katolíckeho vzdelávania dospelých". Na kongrese bolo okolo 150 účastníkov z 15 štátov. Predseda ÚSKI nadviazal oficiálny styk s predsedom Kresťanskej akadémie ThDr. Tomášom Halíkom.

3. 27. mája sme usporiadali IV. politický seminár na ústrednú tému Tolerancia v politike (v roku tolerancie) za účasti reprezentantov DS, DÚ, HZDS, KDĽ, KSÚ, MKDH, SDĽ a ÚSKI. Seminár prebiehal v bratislavskom Primaciálnom paláci. Referáty uverejníme v zborníku.

2.2. Akcie, ktoré organizoval hlavný výbor v spolupráci s pobočkami ÚSKI a s inými organizáciami

1991

1. 26. júna usporiadalo ÚSKI v Bratislave v spolupráci s Bulharským kultúrnym a informačným strediskom, SKA a KDĽ sympóziom na tému Svätý Cyril a Metod a ich žiaci.

1. 23. novembra zorganizovala pobočka ÚSKI v Bratislave v spolupráci s Hnutím kresťanských rodín a KDĽ seminár na tému Katolícka sociálna náuka v demokratickej spoločnosti.

1992

1. 21.-23. marca zorganizovalo ÚSKI v spolupráci s ministerstvom školstva SR medzinárodnú konferenciu Kresťanstvo v masmédiách. Referenti a účastníci boli z ČSFR, USA, Kanady, Francúzska, Maďarska, Holandska a Nemecka. Prednášky vyšli v samostatnom zborníku.

2. 8.-9. októbra sa uskutočnili zásluhou prešovskej pobočky /. východoslovenské akademické dni. Prednášatelia boli zo Švajčiarska, Poľska, Prahy, Košíc a Prešova. Konferencia sa zamerala na aktuálne otázky etiky, morálky, teológie, filozofie, sociológie a prírodných vied.

1993

1. 22.-28. augusta sa predstavitelia prešovskej pobočky ÚSKJ zúčastnili v rakúskom Puchbergu na medzinárodnom seminári Medziľudské vzťahy v meniacej sa Európe, ktorý zorganizovala KAVÔ, členská organizácia Pax Romana.

2. 10.-12. septembra zorganizovalo ÚSKI v spolupráci s gymnáziom Matky Alexie v Bratislave a so ZKŠS v Bratislave /. učiteľskú konferenciu s medzinárodnou účasťou. Na konferencii boli delegáti z Nemecka, Rakúska, Rumunska, Slovinska a z celého Slovenska. Prednášali: o. biskup E. Kojnok, J. Gunčaga, A. Novajovský, o. biskup Hrušovský, G. Peus (Nemecko), W. Rank (Rakúsko), D. Mazi-Leskovar (Slovinsko), J. Tarta (Rumunsko), G. Pavlendová, F. Xavier Luther (USA), Stanislav Trnovec. Ústredná téma konferencie bola Cirkevné školy XXI. storočia. Prednášky vyjdú v samostatnom zborníku.

3. 16.-17. októbra bola v Michalovciach medzinárodná konferencia O úcte k životu, ktorú usporiadala pobočka ÚSKI v Michalovciach spolu s Asociáciou Donum vitae, Výborom Roku Štefana Hlaváča a Kresťansko-demokratickým zväzom lekárov a zdravotníkov.

1994

1. 13. apríla sa uskutočnil v Bratislave vedecko-historický seminár na tému Trpeli za vieru a vlasť, ktorý zorganizovalo ÚSKI z iniciatívy martinskej pobočky spolu s Konfederáciou politických väzňov a Cyrilometodskou bohosloveckou fakultou.

2. 23.-24. septembra usporiadalo ÚSKI v spolupráci s Kresťansko-demokratickým združením ekológov Slovenska a Slovenskou katolíckou akadémiou medzinárodnú konferenciu v Nitre. Témy konferencie boli pod titulom Ekológia - etika - ekuména.

2.3. Akcie, ktoré zorganizovali celoslovenské sekcie

S veľkou ľútosťou musím konštatovať, že z piatich založených sekcií iba Filozofická sekcia ÚSKI podala písomne 31. januára 1991 koncepciu práce a vyvíjala systematickú činnosť v rámci ÚSKI. Vedúcim tejto sekcie je doc. Ján Letz.

Po tom, čo v auguste 1991 bola založená Slovenská katolícka akadémia (SKA), Filozofická sekcia ÚSKI plní úlohy aj pre SKA a bola premenovaná na Filozofickú sekciu ÚSKI a SKA. Táto sekcia rozvinula činnosť v dvoch úsekoch:

1. na úseku tzv. dialogických seminárov a
2. na úseku vedeckých konferencií, sympózií pre širšiu verejnosť.

Všetky prednášky a diskusné príspevky boli publikované v časopisoch Radosť a nádej (RÁN), Bratislavské listy, Viera a život, ako aj v zborníkoch ÚSKI a v polročnenke SKA.

Pedagogická sekcia na čele s Gabrielou Pavlendovou spolupracovala s Pax Romana, a to so sekciou SIESC (sekcia stredoškolských učiteľov). Slovenskí delegáti sa zúčastnili na kongresoch v Taliansku, Francúzsku a Portugalsku (1992, 1993, 1994).

2.4. Akcie, ktoré usporiadali pobočky ÚSKI

Každá pobočka prejavovala vo svojej činnosti špecifické charakteristiky:

Pobočka v Bratislave kládla dôraz na sociálne učenie Cirkvi, na cyrilometodské dedičstvo, nové chápanie Cirkvi po II. vatikánskom koncile a na ekumenizmus.

Pobočka v Trnave sa sústredila na históriu a prírodné vedy, ako aj ^ jia historicko-turistické podujatia.

Pobočka v Košiciach spolupracovala hlavne v Kresťanskou akadémiou v prednáškovej činnosti širokej palety.

Pobočku v Prešove možno najlepšie charakterizovať ako pobočku intenzívnymi a systematickými zahraničnými kontaktmi, najmä rakúskou sesterskou organizáciou KAVÖ.

Pobočka v Žiline sa sústredila hlavne na problematiku Cirkvi po II. vatikánskom koncile a na novú evanjelizáciu.

Pobočka v Banskej Bystrici sa sústredovala na literatúru z kresťanského hľadiska.

Pobočka v Nitre zamerala svoju činnosť hlavne na duchovnú obnovu inteligencie a vysokoškolákov, ako aj na kontakty s kresťanmi j iných cirkví.

Pobočka v Michalovciach sa sústredila vo svojich prednáškach hlavne na dospelujúcu mládež a stredoškolských študentov.

Pobočka v Martine so svojimi štyrmi odbornými sekciami kládla dôraz na historickú a cyrilometodskú problematiku.

Pobočka v Bardejove je najmladšia (20. novembra 1994 mala 3-ročné výročie). Vznikla v mimoriadne slávnostnom rámci. Vytvorila si štyri sekcie. Svoju pozornosť chce sústrediť na reevanjelizáciu posttotalitnej spoločnosti.

2.5. Udeľovanie putovnej ceny ÚSKI - Cyrilometodskej medaily

ÚSKI ako celonárodná organizácia udeľuje každoročne putovnú cenu, veľkú zlatú Cyrilometodskú medailu s reťazou spolu so záslužným diplomom osobám slovenskej národnej príslušnosti a kresťanského vierovyznania, ktoré sa vynikajúcim spôsobom zaslúžili o zachovanie a zveľadenie dedičstva sv. Cyrila a Metoda v slovenskom národe na poli vedy, umenia a kultúry.

Cyrlometodskú medailu udeľuje ÚSKI od roku 1963. Po založení na Slovensku (30. júna 1990 v Bratislave) udelilo ÚSKI toto najvyššie vyznamenanie týmto osobnostiam: r. 1990 kardinálovi J. Ch. Korcovi, r. 1991 Dr. Silvestrovi Krčmérymu, r. 1992 Dr. Pavlovi Štraussovi, r. 1993 Ladislavovi Záborskému - akademickému maliarovi, r. 1994 Mons. Viktorovi Trstenskému a prof. Štefanovi Šmálikovi in memoriam.

2.6. Zasadania Hlavného výboru ÚSKI

Podľa stanov ÚSKI Hlavný výbor tvoria: predseda, 1. a 2. podpredseda, generálny tajomník, hospodár, predsedovia pobočiek a duchovný ÚSKI. Po založení bardejovskej pobočky bolo zloženie Hlavného výboru nasledovné:

predseda - Dr. Ján Gunčaga

1. podpredseda - doc. Ing. Milan Kovačka

2. podpredseda - Dr. Stanislav Juhás

hospodár - Dr. Iozefína Križanová

Predsedovia pobočiek: Trnava - doc. Dr. Ján Drdúl, Bratislava - Dr. Albín Koval', Košice - Dr. Stanislav Juhás, Prešov - doc. Dr. Karol Gurský, Žilina - Ing. Ján Čech, Banská Bystrica - prof. Eduard Gombala, Nitra - Ing. Gabriela Hanáková, Michalovce - Dr. Felix Po-buda, Martin - Dr. Mišo A. Kováč, Bardejov - Ing. Jozef Chovanec.

Hlavný výbor ÚSKI zasadal počas volebného obdobia 1990-1995 v týchto termínoch:

r. 1990 - 2. júla v Bratislave, 27. júla v Javorine, 30. sept. vo Fri-bourgu (Švajčiarsko), 28. okt. v Bratislave

r. 1991 - 20. februára, 16. marca, 12. júna, 10. septembra a 11. októbra v Bratislave

r. 1992 - 14. januára a 14. marca v Bratislave, 7. júna a 3. októbra v Bratislave

r. 1993 - 27. januára v Bratislave, 12. júna v Nitre, 25. septembra v Dolnom Smokovci a 25. novembra v Bratislave

r. 1994 - 9. apríla a 18. júna v Bratislave r. 1995 - 31. januára a 27. mája v Bratislave

2.7. Vydavateľská činnosť ÚSKI

- časopis ÚSKI "Radosť a nádej" (RÁN): r. 1991 - 4 čísla, r. 1992 - 2 čísla, r. 1993 - 2 čísla, r. 1994 - 1 číslo,

- zborníky: r. 1991 - Kresťan v politike, r. 1992 - Reevanjelizácia Európy (Reevangelisierung Europas), r. 1993 - Zásady spravodlivosti, solidarity a subsidiarity v politike,

- knihy: Ján Letz "Filozofia v celostnom porozumení" - r. 1991 Anton Srholec "Nová rodina v novom svete" - r. 1991

Ján Letz "Teória poznania" - r. 1992

Ján Letz "Metafyzika a ontológia" - r. 1993

Róbert Letz "Slovensko v rokoch 1945-1948" - r. 1994

Ladislav Zlatoidský "Demokracia kontra totalita" - r. 1994

Imrich Stariček "Kozmológia - včera a dnes" - r. 1995

Romano Guardini "Moc" - r. 1995

3. Záver

V závere sa pokúsim o celkové zhodnotenie činnosti našej organizácie za uplynulé obdobie. Ako ste počuli, vo svojej správe som uviedol iba holé fakty. Nič som neprikrášľil, ani nepodcenil. Išlo o rozličné akcie čo do kvality a kvantity. Vzhľadom na dlhoročné ciele ÚSKI i mnohé podujatia "počiatočné", čiže doslova priekopnícke. Ako teda hodnotiť našu päťročnú prácu celkove? To závisí

od nášho postoja k Cirkvi a k bezplatnej práci pre "spoločné dobro". Tí, ktorí vidia v Cirkvi iba "servis" alebo hierarchicky usporiadané duchovenstvo, alebo iba hierarchiu, ktorá je zodpovedná za duše veriacich, tí môžu spokojne povedať "ÚSKI robilo robotu, ktorú robiť muselo, alebo ani robiť nemalo. Práca tohto druhu patrí duchovenstvu, obyčajní veriaci nie sú kompetentní." Do tejto skupiny členovia SKI určite nepatria. Tí, čo vidia Cirkev v duchu II. vatikánskeho koncilu (1962-1965), čiže ako "Boží ľud", ku ktorému aj oni patria F za ktorého osud i poslanie vo svete sa cítia spoluzodpovední, tí by páli sebakriticky prehlásiť: "Robili sme málo, mali sme všetci ešte viac pracovať na sebe a pre druhých v duchu ÚSKI." To, že o ÚSKI väčšina ľudí na Slovensku ešte nič nevie, to je hlavne naša vina. Tí, Dri sa ochotne, bez pochvaly, zadarmo naplno angažovali pre "spoločné materiálne a duchovné dobro" Cirkvi, národa a štátu, tí môžu bez okolkov povedať: "Za danej, pre činnosť ÚSKI nepriaznivej situácie sme urobili, čo sme urobiť mohli."

Od samého začiatku činnosti ÚSKI na Slovensku som si vedomý, nepriaznivosť pre činnosť ÚSKI je daná viacerými objektívnymi faktormi:

- prechodom totalitárneho "socialistického spoločenského zriadenia" do slobodnej, otvorenej, pluralistickej, sekularizovanej spoločnosti,
- značnou dekristianizáciou Slovenska po 40-ročnom ateistickom terore,
- "predkoncilovou atmosférou" Cirkvi na Slovensku, v ktorej dominujú tendencie "vracať sa do minulosti".

Nemožno nespomenúť, že úsilie ÚSKI uzdravovať "morálnu devastáciu" nenašlo primeranú odozvu ani zo strany cirkevnej hierarchie, ani zo strany verejných činiteľov štátu. Štátny aparát považuje zo zotrvačnosti náboženstvo výlučne za súkromnú vec, a preto je pre neho ÚSKI "súkromnou organizáciou", ktorej činnosť nemá vplyv na verejný spoločenský život.

Jednou z kľúčových otázok slovenskej i univerzálnej Cirkvi je otázka pokoncilového postoja k laikom, čiže k verejne angažovaným, aktívnym kresťanom a ich organizáciám. O tom svedčí aj apoštolská exhortácia Jána Pavla II. *Christifideles laici* a dokumenty II. vatikánskeho koncilu (*Lumen gentium*, *Gaudium et spes* a dekrét *Apostolicam actuositatem*).

Vo svojom stručnom zhodnotení činnosti ÚSKI chcem zdôrazniť, že som popísal iba "vonkajšie" udalosti, formu činnosti, nie však "vnútorný obsah". Pod týmto obsahom rozumiem mieru, do akej sme evanjelizovali seba samých a mieru, do akej sme rozšírili Božie kráľovstvo vo svojom každodennom prostredí. Zhodnotiť túto "mieru" si musí každý sám. Naše "vonkajšie" akcie (prednášky, kongresy, semináre, stretania) treba chápať len ako prostriedky k cieľu nášho spoločenstva, našej organizácie. Tento cieľ je zakotvený v našich stanovách: "Združovať slovenskú kresťanskú inteligenciu, aby prehľbovala svoje kresťanské presvedčenie a uplatňovala kresťanské zásady v kultúrnej, hospodárskej, vedeckej, sociálnej a politickej oblasti." Sebakriticky môžeme povedať, že sme v rokoch 1990-1995 položili základy budúcej činnosti ÚSKI, že sme sa čiastočne združili i prehľbili. Viditeľnejšie uplatňovanie nás čaká ako dlhodobá úloha.

Nakoniec mi dovoľte, aby som zakončil s radostnou povinnosťou, s poďakovaním.

Na prvom mieste ďakujem z celého srdca nášmu nebeskému Otcovi za inšpiráciu v práci, za to, že mi ustavične ukazoval novú a novú cestu i ďalšie horizonty, za silu zdravia i v mojom veku, za pomoc v krízových stavoch, keď som chcel rezignovať - zdeptaný, znechutený, podvedený, nepochopený, viac brzdený a blokový ako podporovaný vo funkcii predsedu "priekopníckej organizácie".

Hneď na druhom mieste ďakujem svojej manželke, ktorá mi po celý čas vo všetkých podujatiach i vo všetkých detailoch pomáhala -často aj ako "dievča pre všetko": ako spoluautorka, ako konštruktívny politik, ako iniciátorka akcií, ako človek so šiestym zmyslom, ako hostiteľka i upratovačka, ako osobná lekárka i dôverníčka. Veľkú vďaku si zasluhujú o. Tonko Srholec, pani Dr. Agi Šiffalovičová a pán Dr. Biňo Koval' za veľkodušnú finančnú pomoc pri štarte našej organizácie.

Nie menšiu vďačnosť nás všetkých si zasluhuje Tonko Semeš za obetavú redakčnú a vydavateľskú prácu - odbornú i manuálnu. Pán Boh zaplať patrí aj všetkým referentom, koordinátorom, kazateľom [všetkým spoluorganizátorom na hlavných, celoslovenských podujatiach.

Zo srdca ďakujem všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom podporili a inšpirovali funkcionárov pobočiek a ústredia. Nakoniec, no nie na poslednom mieste, ďakujem všetkým členom hlavného výboru ÚSKI za všetko, čo "pre spoločné dobro" zadarmo vykonali a tým, čo aj mňa osobne podporili svojím pochopením alebo svojou pomocou; v poslednom roku k nim patria najmä Dr. Ján Koilik a Dr. Rudo Čavojský. Dnes, v tejto chvíli, ďakujem aj vám všetkým tu prítomným za váš záujem o osud nášho ÚSKI a za vašu trpezlivosť počas mojej dlhej správy.

Predseda ÚSKI Dr. Ján Gunčaga